

Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

ЗВІТ

**про результати відвідування
комунального некомерційного підприємства «Черкаський обласний центр
медичної реабілітації та паліативної допомоги дітям Черкаської обласної
ради»**

22.07.2025

м. Черкаси, 2025 рік

I. ВСТУП

Для виконання функцій національного превентивного механізму (далі – НПМ) відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання, на підставі статей 13, 19¹, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», 22.07.2025 групою НПМ здійснено відвідування комунального некомерційного підприємства «Черкаський обласний центр медичної реабілітації та паліативної допомоги дітям Черкаської обласної ради» (далі – Центр).

Відвідування здійснювали члени групи НПМ:

Шваля Костянтин Вадимович, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини (керівник групи НПМ);

Северинчук Людмила Анатоліївна, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Проценко Людмили Петрівни, представник громадської організації.

Загальна інформація.

Місцезнаходження: м. Черкаси, вул. Пилипенка, буд. 4, 18036.

Керівництво установи:

Михно Світлана Леонідівна, директор;

Безпоясна Дар'я Костянтинівна, медичний директор.

Згідно з наказом Управління охорони здоров'я Черкаської обласної державної адміністрації від 08.07.2025 № 178-В, Михно Світлана Леонідівна перебувала у офіційній відпустці з 14 по 31 липня 2025 року включно. Отож, відвідування Центру відбувалося у присутності виконуючої обов'язки директора Безпоясної Дар'ї Костянтинівни.

Під час проведення відвідування Центру члени НПМ групи ознайомилися з умовами, які створені для дітей та поспілкувалися з працівниками.

В ході відвідування було встановлено, що розпорядженням голови Черкаської обласної ради від 31.10.2023 № 304-р затверджений Статут Центру (далі – Статут).

Комунальне некомерційне підприємство «Черкаський обласний центр медичної реабілітації та паліативної допомоги дітям Черкаської обласної ради» є спеціалізованим самостійним закладом охорони здоров'я медико-соціального спрямування, який надає дітям віком від народження до 18 років, дітям інвалідністю та/або високим ризиком її набутти у порядку та обсягах, встановлених чинним законодавством України, комплекс послуг: медичних, реабілітаційних, паліативних, соціальних, освітніх, корекційно-розвиткових, спрямованих на відновлення здоров'я, корекцію порушень, розвиток навичок та здібностей, створення передумов до їхньої інтеграції у суспільстві. Забезпечує медико-соціальний захист дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського

піклування та дітей, які потрапили в складні життєві обставини, здійснює заходи з денного догляду та тимчасового перепочинку.

Центр створено в результаті реорганізації комунального закладу «Черкаський обласний спеціалізований Будинок дитини» Черкаської обласної ради (ідентифікаційний код юридичної особи 02005438) шляхом його перетворення у Центр на підставі рішення Черкаської обласної ради від 26.05.2023 № 19-13/VIII «Про припинення комунального закладу «Черкаський обласний спеціалізований Будинок дитини» Черкаської обласної ради».

Центр є правонаступником прав та обов'язків комунального закладу «Черкаський обласний спеціалізований Будинок дитини» Черкаської обласної ради.

Засновником Центру є Черкаська обласна рада (далі - Засновник), яка в установленому чинним законодавством порядку представляє спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ, міст Черкаської області та здійснює управління суб'єктом комунальної власності. Центр є підпорядкованим, підзвітним та підконтрольним Засновнику.

Засновником делеговано окремі повноваження Управлінню охорони здоров'я Черкаської обласної державної адміністрації (далі – Управління), яке є органом управління в межах та обсягах, визначених чинним законодавством України, договором з галузевого управління суб'єктами спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст Черкаської області, цим Статутом та іншими нормативно-правовими документами.

Регіон діяльності (обслуговування) Центру не обмежується конкретним регіоном чи територією України.

Центр здійснює господарську некомерційну діяльність, спрямовану на досягнення соціальних та інших результатів у сфері охорони здоров'я без мети одержання прибутку.

Центр є юридичною особою публічного права, яка діє на підставі Статуту, що затверджується Засновником, ліцензії на провадження господарської діяльності з медичної практики, ліцензії на провадження господарської діяльності з обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів та інших документів дозвільного характеру.

Основною метою діяльності Центру є задоволення потреб дітей у медичній реабілітації, паліативній допомозі, забезпечення медико-соціального захисту та педагогічної корекції (із застосуванням завдань дошкільної освіти) дітям - сиротам, дітям, позбавленим батьківського піклування та дітям, які потрапили в складні життєві обставини.

У Центрі надається допомога:

1) дітям, які згідно з індивідуальною програмою реабілітації дитини з інвалідністю потребують медичної реабілітації чи яким загрожує зниження рівня функціонування, що може призвести до інвалідності;

2) дітям які потребують профілактики та відновлювального лікування захворювань і травм для збереження здоров'я, покращення якості життя, зменшення ускладнень та інвалідизації;

3) дітям, які потребують паліативної допомоги та мають невиліковні прогресуючі захворювання, що обмежують життєдіяльність;

4) дітям з інвалідністю на період отримання їх законними представниками соціальної послуги з тимчасового відпочинку для батьків або осіб, які їх замінюють, що здійснюють догляд за дітьми з інвалідністю;

5) дітям, які мають вроджені вади розвитку, після виписки з перинатального центру або пологового будинку в разі потреби в отриманні послуг з медичної реабілітації або паліативної допомоги;

6) дітям - сиротам, дітям, позбавленим батьківського піклування та дітям, які потрапили в складні життєві обставини, від народження до 7 років, для забезпечення медико-соціального захисту та педагогічної корекції (із застосуванням завдань дошкільної освіти), а також надання реабілітаційної та/або паліативної допомоги.

Загальна штатна чисельність працівників Центру становить – 110,5 штатних одиниць, з них: адміністративний персонал – 14,5; господарський персонал – 19,5; лікарський персонал (відділення медико-соціального захисту) – 7; середній медичний персонал (відділення медико-соціального захисту) – 12,0; молодший медичний персонал з догляду за хворими (відділення медико-соціального захисту) – 11,0; педагогічний персонал (відділення медико-соціального захисту) – 3; лікарський персонал (відділення медичної реабілітації та паліативної допомоги) – 4,75; середній медичний персонал (відділення медичної реабілітації та паліативної допомоги) – 20,50; молодший медичний персонал з догляду за хворими (відділення медичної реабілітації та паліативної допомоги) – 5,75; педагогічний персонал (відділення медичної реабілітації та паліативної допомоги) – 6,0; інші професії (ерготерапевт спеціаліст, клінічний психолог, фізичний терапевт) – 6,75.

У Центрі створено мультидисциплінарну команду з паліативної допомоги (наказ Центру від 22.03.2024 № 65/1) та мультидисциплінарну команду з медичної реабілітації (наказ Центру від 29.12.2023 № 132).

Крім того, за результатами відвідування встановлено, що станом на 22.07.2025 в Центрі перебуває 21 дитина (9 хлопчиків та 12 дівчаток), з них: 2 дітей до 1 року (1 дитина до 6 місяців та 1 дитина від 6 до 12 місяців); 7 дітей від 1 року до 3 років (7 дітей від 18 до 36 місяців); 12 дітей старше 3 років.

Також, з 21 дитини, які перебувають в Центрі 14 дітей мають групу інвалідності. У Центрі перебувають 2 дитини, які мають статус внутрішньо переміщеної особи (далі - ВПО).

За поточний рік поступило 5 дітей, вибуло 10 дітей, з них під опіку 2 дитини, усиновлено 4 дитини, а також 4 дитини переведені в комунальний заклад «Черкаський навчально-реабілітаційний центр Черкаської обласної ради».

Не вибувших дітей за: 2018 рік – 2 дитини; 2019 рік – 1 дитина; 2020 рік – 1 дитина; 2021 рік – 2 дитини; 2022 рік – 2 дитини; 2023 рік – 3 дитини; 2024 рік – 6 дітей; 2025 рік – 4 (станом на день проведення моніторингового відвідування).

Територія на якій розташований Центр має 2,2 га, озеленена, має охайний вигляд, загорожена. На території Центру облаштовані дитячі майданчики для можливості перебування на свіжому повітрі, у тому числі з використанням дитячих колясок (уточнити або крісел колісних) Приміщення Центру мають достатнє освітлення, дотримується температурний режим, вентиляція і доступ до свіжого повітря. Гаряча і холодна вода є в наявності у всіх групах перебування дітей. Кімнати в яких знаходяться вихованці, обладнані необхідними зручними меблями. Вихованці забезпечені постільною білизною, рушниками та засобами гігієни. Територія та приміщення Центру обладнано приладами відеоспостереження та ведеться відеоспостереження.

Засобами пожежогасіння Центру забезпечено відповідно до нормативів, вогнегасники повірені та в справному стані.

У разі екстреної ситуації на кожному поверсі наявна схема евакуації. У всіх групах перебування дітей присутні пожежні виходи як на першому поверсі так і на другому поверсі.

Всі санітарні кімнати Центру відремонтовані, мають задовільний стан і забезпечені повністю дезінфікуючими засобами і засобами гігієни. Санітарні кімнати мають пристосування для забезпечення гігієнічних процедур дітей з обмеженими можливостями.

Для забезпечення електричною енергією у разі аварійних відключень централізованого електропостачання в Центрі є дизельний генератор достатньої потужності для забезпечення потреб Центру.

Санітарні кімнати обладнано камерами відеоспостереження, що забезпечують огляд кімнат, не охоплюючи при цьому місця відправлення природних потреб.

Прання та сушіння білизни Центр здійснює централізовано згідно договору, укладеному з суб'єктом господарської діяльності.

Стан харчоблоку задовільний, весь інвентар і посуд промаркований, чистий, група НПМ перевірила наявність проб харчування на цей день і меню-розкладка. Норми харчування виконуються. В холодильниках продукти промарковані, мають відповідні стікери з датами. Молочні і м'ясні продукти зберігаються окремо. Є необхідний запас продуктів.

Кімнати, де знаходяться діти, чисті, затишні, обладнані зручними ліжечками і пеленальними столиками. Поруч санітарна кімната з ванночкою і засобами для купання.

У ході відвідування було проведено особисте конфіденційне спілкування 16 працівниками Центру, а також проведено спілкування з 5 дітьми старше 3 років. Будь-яких ознак покарань чи жорстокого поводження персоналу Центру з

вихованцями групою НПМ не виявлено. Скарг на дії керівництва та/або працівників Центру не виявлено.

II. ФАКТИ, ВИЯВЛЕНІ ПІД ЧАС ВІДВІДУВАННЯ

Порушення права на захист від катування або нелюдського чи такого, що принижує гідність, поводження або покарання (стаття 3 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, частина 1 статті 28 Конституції України).

1. До функціональних обов'язків персоналу Центру не включено пункти про заборону катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження відповідно до статті 10 Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання.

Порушення права на життя (стаття 2 Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, стаття 3 Загальної декларації прав людини, стаття 27 Конституції України).

2. Встановлено порушення наказу Міністерства внутрішніх справ України від 09.07.2018 № 579 «Про затвердження вимог з питань використання та обліку фонду захисних споруд цивільного захисту». У Центрі наявні 2 цокольні приміщення, які використовуються як укриття. Проте, згідно із актом огляду об'єкту та висновку щодо можливості його використання для укриття населення як найпростішого укриття Центр не рекомендовано до використання, як найпростіше укриття до 50 осіб. Водночас, керівництво Центру стверджує, що питання стосовно будівництва укриття наразі вирішується Засновником.

Порушення прав осіб з інвалідністю (статті 9, 13 Конвенції ООН про права осіб з інвалідністю, статті 21 Конституції України) та маломобільних груп населення.

3. У Центрі відсутні контрастні маркування сходинок, тактильні плити, поручні, що порушує вимоги передбачені в ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд. Основні положення» (фото 6, 7).

Порушення права на повагу до приватного життя (стаття 8 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, стаття 32 Конституції України, стаття 12 Закону України «Про захист персональних даних»).

4. У порушення вимог абзацу другого частини першої статті 6, частини другої статті 12 Закону України «Про захист персональних даних» на головному вході Центру відсутні попереджувальні знаки та повідомлення про здійснення відеоспостереження. Слід зазначити, що відеоспостереження за своїми ознаками

є різновидом обробки персональних даних, в складі візуальної/аудіовізуальної інформації. І така інформація може бути використана для ідентифікації особи.

III. РЕКОМЕНДАЦІЇ

1. Черкаській обласній раді:

1.1 Вжити невідкладних заходів щодо забезпечення комунального некомерційного підприємства «Черкаський обласний центр медичної реабілітації та паліативної допомоги дітям Черкаської обласної ради» належним укриттям.

2. Комунальному некомерційному підприємству «Черкаський обласний центр медичної реабілітації та паліативної допомоги дітям Черкаської обласної ради»:

2.1. Вжити заходи щодо запобігання порушень, що призводять або можуть призводити до порушень прав людини;

2.2 Забезпечити контрастні маркування сходинок, тактильні плити, поручні, у відповідності до вимог ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд. Основні положення»;

2.3 Опрацювати питання щодо розміщення попереджувальних знаків про відеофіксацію відвідувачів Центру в загальнодоступному місці згідно вимог Закону України «Про захист персональних даних».

Додаток: фотоматеріали на 3 арк.

**Головний спеціаліст Відділу
сприяння роботі регіональних
представництв Секретаріату
Уповноваженого Верховної
Ради України з прав людини**

Костянтин ШВАЛЯ

Фотоматеріали

фото 1

фото 2

фото 3

фото 4

фото 5

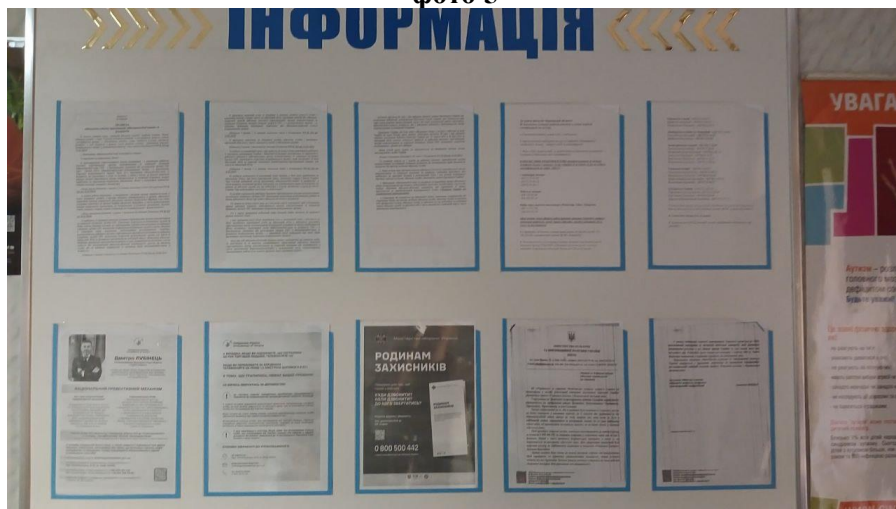

фото 6

фото 7

